

80 év 40 kép (1962-2001)

Égerházi Imre az első jelentős művészeti sikerét 1962-ben érte el, amikor a Debreceni Kulturális Seregszemlén II. díjat kapott. Művészete ettől kezdve töretlenül fejlődött, haláláig formálódott, tökéletesedett egyedi festői formanyelvre.

Számomra minden évben élmény volt őt elkísérni a hajdúböszörményi, majd később a hortobágyi telepre, ahol bemutatta frissen festett képeit, évről évre újabb és újabb meglepetést okozva alkotásaival, egyedi stílusának újabb elemével.

A nyolcvan éves évforduló alkalmával összeállított anyaggal ezt a fejlődést szerettem volna a tárlatlátogatóknak is szemléltetni, hogy egy rövid időutazással mindenki átélhesse azt a katarzist, amit Égerházi Imre festészetének fejlődése, változása jelentett az őt körülvevők számára. Ezért szerepel 1962-től 2001-ig minden évből 1 alkotás a 80 év 40 kép összeállításban.

Budapest, 2005. augusztus 5.

Égerházi Attila

A kiállítás és a kiadvány anyagát összeállította:
Égerházi Attila

A kiállítás megrendezését lehetővé tették:
Gramy-H Kft., Hajdúhadház Város Önkormányzata,
Civis Hotels Rt., Debrecen Város Önkormányzata,
Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság Debrecen,
Déri Múzeum, Égerházi Péter,
ifj. Égerházi Imre, Égerházi Attila.

Köszönet jelentős segítségéért Révfalvi Ivánnak,
Máthé Andrásnak, Klinszky Gábornak.

Kiadó: © 2005 GRAMY-H Kft.
Felelős kiadó: Égerházi Attila
Reprodukciók: Klinszky Gábor, Lukács Tihamér,
Boldizsár Zoltán, Máthé András,
Balogh Rita
Grafikai tervezés: Balogh Rita
Nyomdai előkészítés: GRAMY grafikai stúdió
Szkennelés, levilágítás: Duotone Repro
Nyomda: PharmaPress Kft.

www.egerhazii mre.hu

Égerházi Imre kiállítására

Hadháztéglás, 1986. december 6.

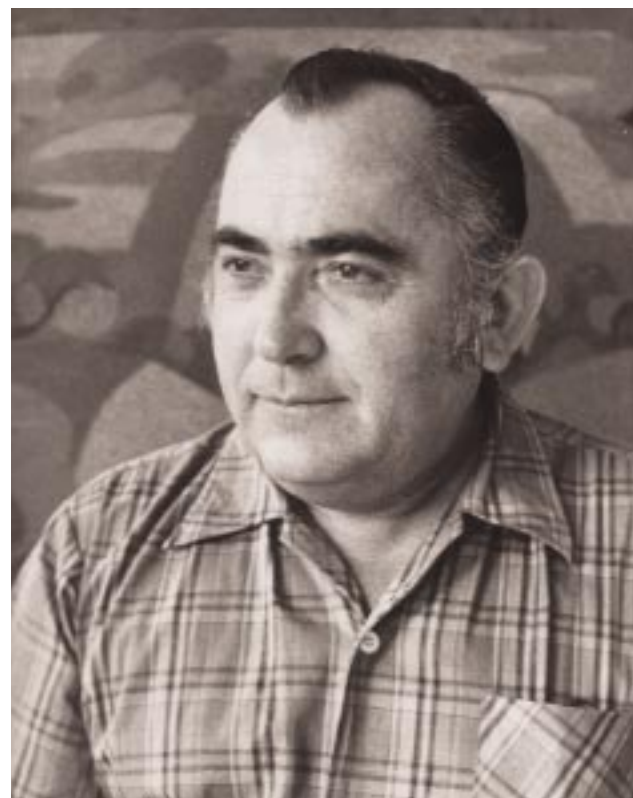
Tisztelt Tárlatlátogató Közönség!

Hadház és Téglás népe ünnepel ma. A távoli múltban tekintenek, a hajdú ősokeket idézik, s az ünnepség mégis egy képzőművészeti kiállítással kezdődik. Hogyan kapcsolódik a kemény harcokra, a mindennapi megélhetésért folytatott keserves küzdelmekre történő emlékezés a festészet lírai hangulatához?

Szerintem a zárkózott, a ridegnek tűnő elődök mindig érzékenyek voltak a szépre is. Ezért díszítették, faragták, festették bútoraikat, használati tárgyaikat, hímezték ruhadarabjaikat, s formálták célszerűre, s egyben tetszetősre házukat, kapujukat, kerítésüket. A mese, a vers, a dal, a muzsika is mindig jelen volt a legegyszerűbb emberek mindennapjai során.

S még valami indokoltá teszi ennek a kiállításnak a programba iktatását.

A szavak elszállnak, a személyes élmények lassan elhalványulnak, s aki évtizedek, évszázadok múlva akar majd ünnepelni, s szeretné tudni, milyen volt a világ a hajdúságban, hogyan éltek az emberek valamikor a XX. század végén, annak a leírásokon túl nagy segítséget adhatnak ezek a képek. Ilyen volt valaha egy ház, egy falu. Voltak kellemes hangulatok.

Égerházi Imre festőművész (1925 - 2001)

A híres Hortobágyinak ez volt a látványa és a szelleme. Csokonai, Petőfi, Arany, Krúdy, Káplár élt, illetve járt ezen a tájon és ezt számon tartották a művészek később is, 1986-ban is. Hadd mondjak egy harmadik indoklást is.

Itt nem általában egy kiállítást látunk, hanem Égerházi Imre képeit. Ő itt született ebben a faluban. Ady írja az Értől az Óceánig című versében: „Valaki az Értől indul el, s befut a szent, nagy Óceánba”. Én így látom Égerházi életútját. Valaha itt volt gyermek a Kisúj utcában. Itt szerezte első élményeit a jóról, a rosszról. Itt gyönyörködött egy szép tájban, egy virágban. Gyermekfejjel a kéttornyú templomot lenyűgöző hatású kolosszeumnak vélte. S mint önéletrajzában írja, a torony ablakából hosszasan elnézte a távoli végtelent. Vonzotta a csodákat sejtető messzeség és elindult, mint a mesékben szokta a legkisebb fiú. A tarisznyájában ott volt Hajdúhadház sok-sok hangulata, kis örömei, csalódások és szomorúságok sora. Ezekkel együtt élt benne a vágy, megismerni a távoli világokat. Valamit elmondani az embereknek a színek, a formák nyelvén, valahogy úgy, mint Nyilas Misi akarta: „Légy jó mindhalálig”. Égerházi Imre is mindig azt képviselte, ami emberi, ami szép, ami nemes. Tudta, ahhoz, hogy szavai messze hangozzanak, rengeteget kell tanulnia.

És ő tanult egyszerre több területen is. Így lehetett a társadalombiztosítás tekintélyes megyei tisztviselője. Közben rajzolt, festett, metszeteket készített. A művészettörténet nagy alakjainak műveit tanulmányozta, a világ nagy múzeumait járta. Szívesen fogadta a debreceni Veress Géza, Balla László, Menyhárt József, Félegyházi László útmutatásait.

Méltatói, kritikussai gyakran azt kérdezik, ki is volt igazán az Égerházi Imre mestere? Formanyelvének egy-egy komponensét Tornyai, a másikat Koszta, a harmadikat Holló hatásának vélik. Én ezekkel a meg-

állapításokkal nem értek egyet, mert szerintem ő nem követője senkinek. Nem utánoz senkit. Ugyanis ő szuverén művészegyéniség. Egyszeri.

Az életben halk hangú, rokonszenves, szerény egyéniség, de a művészetben markáns és határozott. Ismét felteszem a kérdést. Nincs tanára, ihletője? De van. A szülőföld, a gyermekkor indítása és az a belső meggyőződés, amely benne kialakult, s szuggesztív erővel hat ránk, ha képeit szemléljük.

Itt most 35 képét látjuk az utóbbi kb. 5 év terméséből. Témái a Hajdúság, főleg Hajdúböszörmény, a Hortobágy, az erdélyi föld, a külföldi utak emlékei és irodalmunk néhány nagy alakja. Ilyenkor a megnyitóban az ember kiemel néhány képet. Én legszívesebben mind a 35 képre felhívnom a figyelmüket. Minden

műve reális ábrázolás, mégis modern. Ha hosszasan elnézünk egy-egy képet, akkor tárul fel igazán annak szépsége és mély érzelmi, gondolati tartalma. Hány és hány arcát tárja fel a híres magyar rónaságnak, a Hortobágyinak. Néhány lombjavesztett fa és háttérben a téli alkony finom lebegése. Különös tisztelgés a táj és a hagyományai előtt a Hortobágy és a híd, a híres 9 lyukú híd. A Hajdúság faluképei, házai meleg barna tónusokkal meghittséget, személyes kötődést fejeznek ki. A kanfaros ház és kapu régi építészeti emléket is őriz. Érdekessége ennek a képnek, hogy már hat kiállításon szerepelt Debrecentől Budapestig és Finnorszáig.

Az erdélyi tájak a balladák hangulatát árasztják. A fehér nagy hegyek oltalmában megbúvó kis falvak Tamási Áron és Sütő András írói világával mutatnak rokonságot. Külföldi utak, nemzetközi művésztelepek élményanyaga tárul fel a lengyel, a finn témájú képeken. Más színek, más hangulatok, idegen világ, idegen dallamok zendülnek meg általuk, de különöségükkel is jól kiegészítik a kiállítás anyagát.

Dr. Gyarmati Kálmán

Az 1973-as hajdúhadházi kiállítás meghívója.

Dr. Bereczky Lóránd megnyitja a 75 éves évforduló alkalmából rendezett életmű kiállítást, a Dr. Földi János Általános és Művészeti Iskolában.

Béres László polgármester köszönti 75. születésnapja alkalmából Égerházi Imrét.

Dr. Bereczky Lóránd a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója gratulál a jubiláló festőművésznek.

80 év 40 kép
a kiállítás képei
1962-2001

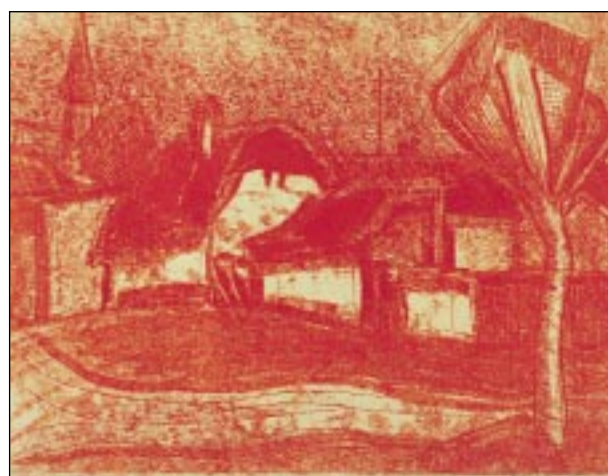
1962 – TANYA – olaj, papír 25x36 cm

1963 – DEBRECENI UTCA – tempera, papír 60x64 cm

1964 – KAPUALJ – olaj, papír 48x34 cm

1965 – HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI TÁJ
– monotípiá, papír 34x44 cm

1966 – UTCARÉSZ – olaj, farost 60x70 cm

1967 – DEBRECEN – olaj, farost 94x125 cm

1968 – KAPU ELŐTT (BARÁTNŐK) – olaj, farost 75x60 cm

1969 – HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI TÁJ – olaj, farost 50x100 cm

1970 – ERDÉLYI TÁJ – olaj, farost 104x122 cm

1971 – VIRÁGCSENDÉLET LÓCÁVAL – olaj, farost 63x67 cm

1972 – ŐSZI HANGULAT – olaj, farost 95x122 cm

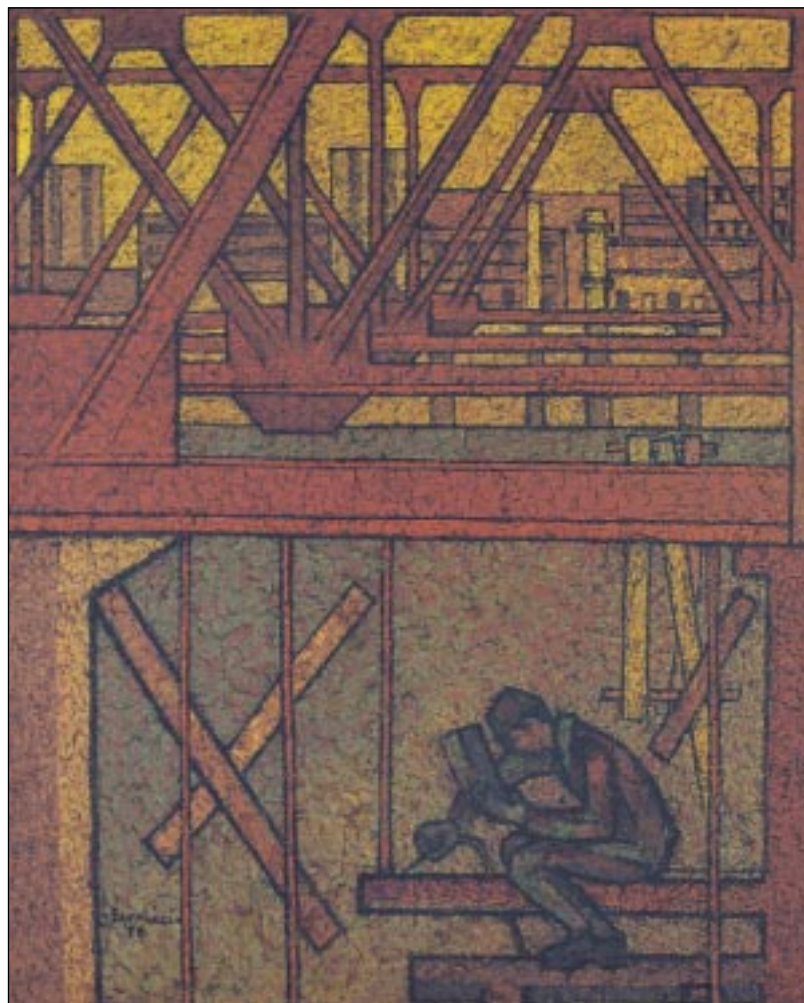
1973 – DÓZSA GYÖRGY – olaj, farost 69x80 cm

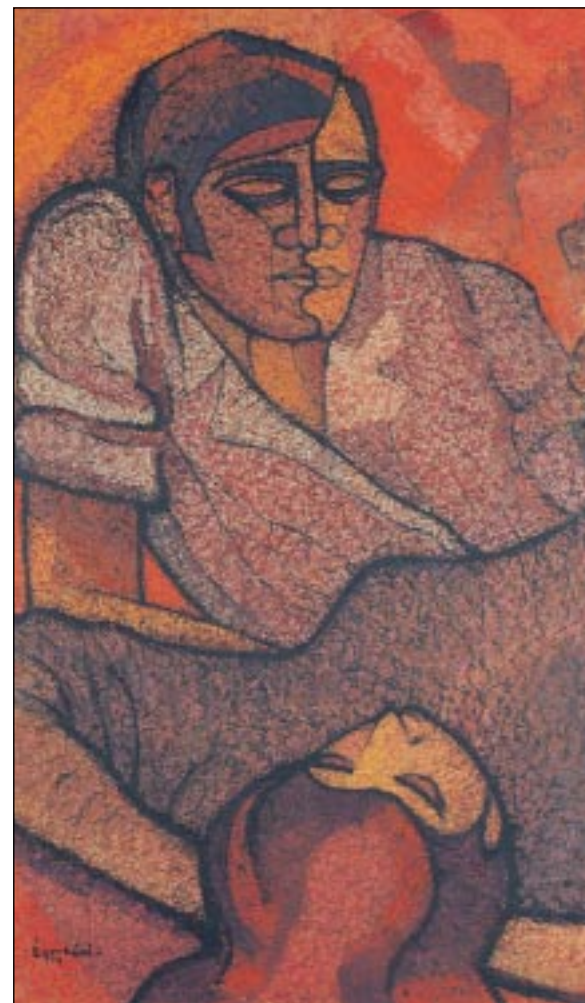
1974 – NAPLEMENT – olaj, farost 80x122 cm

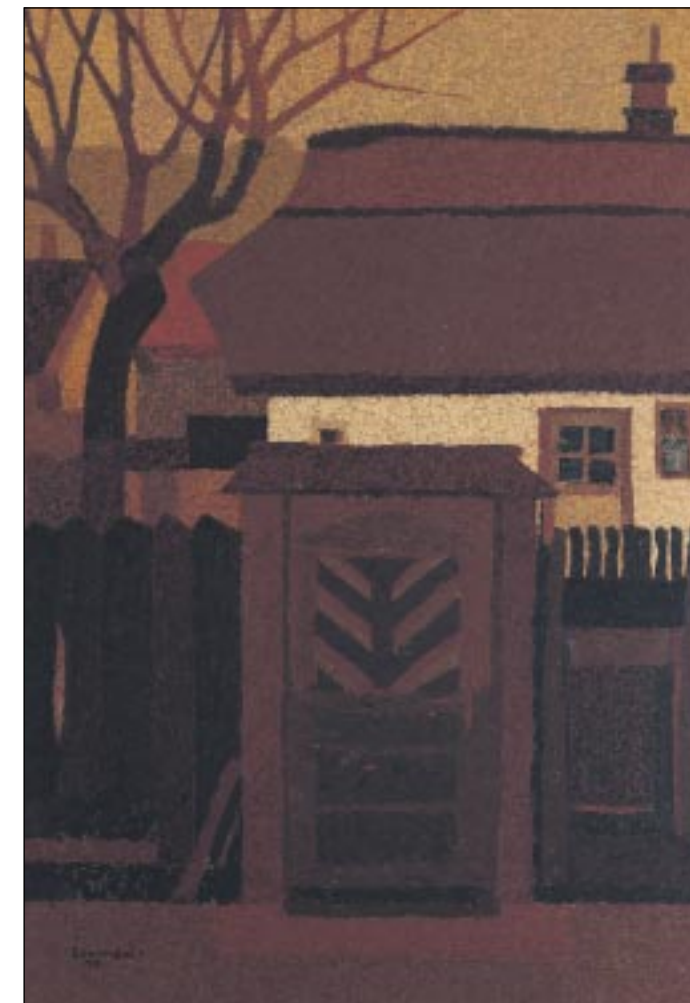
1975 – HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI TEMETŐ – olaj, farost 100x120 cm

1976 – ÉPÍTÉS I. – olaj, farost 100x80 cm

1978 – EGYÜTT – olaj, farost 100x60 cm

1979 – KANFAROS HÁZ – olaj, farost 100x70 cm

1977 – KLAIPEDA VII. – olaj, farost 80x100 cm

1980 – LENGYEL TÁJ – olaj, farost 60x80 cm

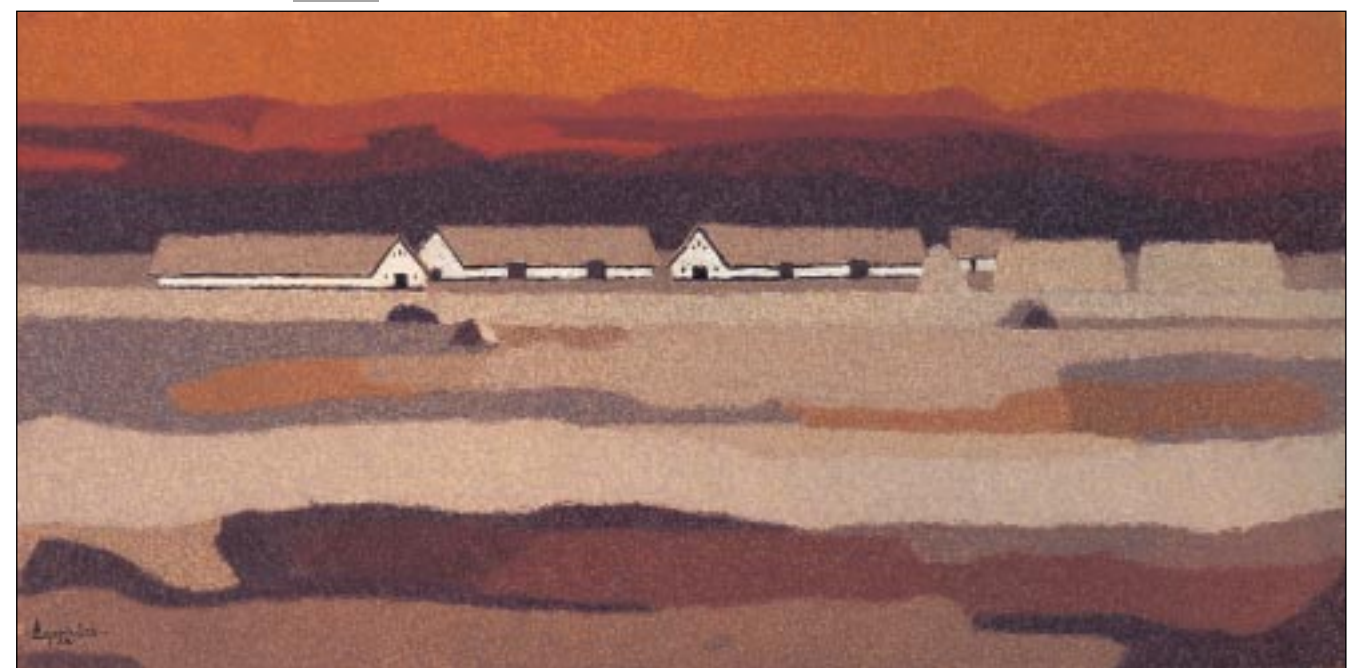
1981 – HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI UTCARÉSZ (PARASZT BAROKK KAPU) – olaj, farost 100x80 cm

1982 – MÉNES A TÉLI HORTOBÁGYON – olaj, farost 33x80 cm

1983 – KLAIPĖDAI KIKÖTŐ – olaj, farost 100x70 cm

1984 – HORTOBÁGYI ALKONY – olaj, farost 50x100 cm

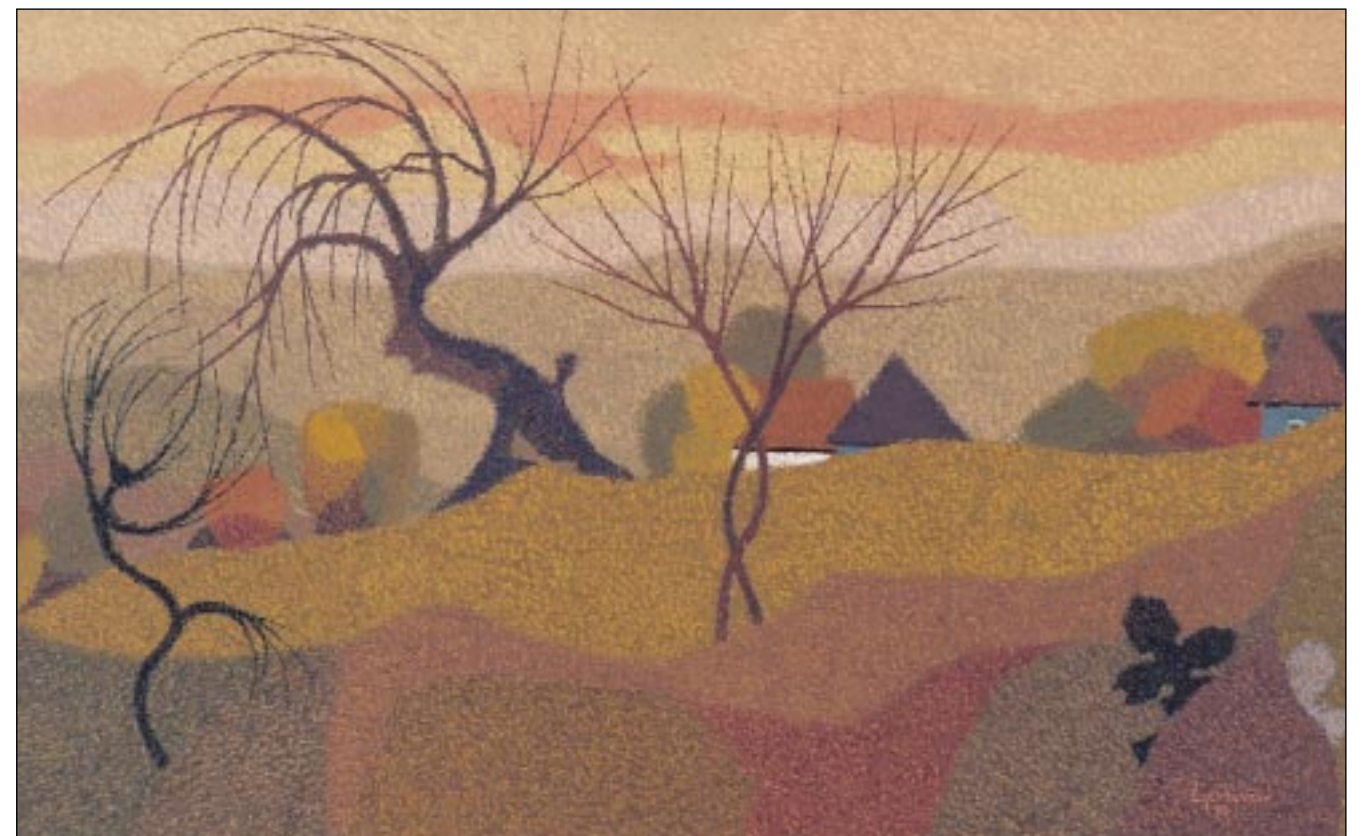
1985 – TÉLI HORTOBÁGY – olaj, farost 60x80 cm

1986 – HORTOBÁGY I. – olaj, farost 80x100 cm

1987 – MÚLTUNK EMLÉKEI II. – olaj, farost 70x100 cm

1988 – TURGAREMETÉN TÁNCOLNAK A FÁK – olaj, farost 50x80 cm

1989 – HÓFOGÓK – olaj, farost 39x54 cm

1990 – GYERGYÓDITRÓI TÁJ – olaj, farost 61x70 cm

1991 – HAJDÚSÁGI REFORMÁTUS TEMETŐ – olaj, farost 70x100 cm

1992 – ERDÉLYI FALU – olaj, farost 50x70 cm

1993 – GYERGYÓI TÁJ – olaj, farost 64x79 cm

1994 – NYÁR THIÉRACHEBAN – olaj, farost 61x81 cm

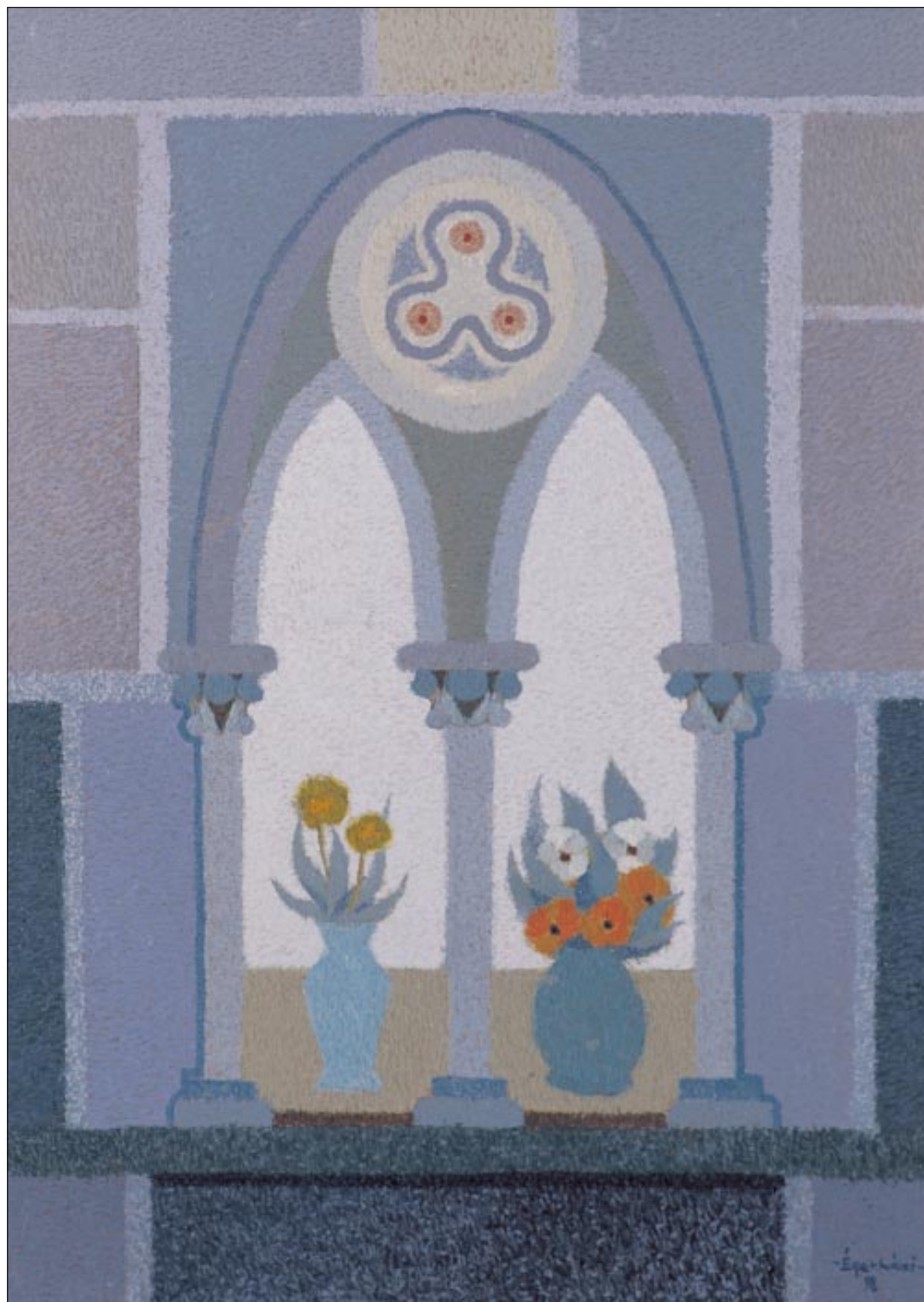
1995 – HORTOBÁGYI PÁSZTOR – olaj, farost 60x80 cm

1996 – HONFOGLALÓK HITVILÁGA – olaj, farost 60x80 cm

1997 – TANYA I. – olaj, farost 60x80 cm

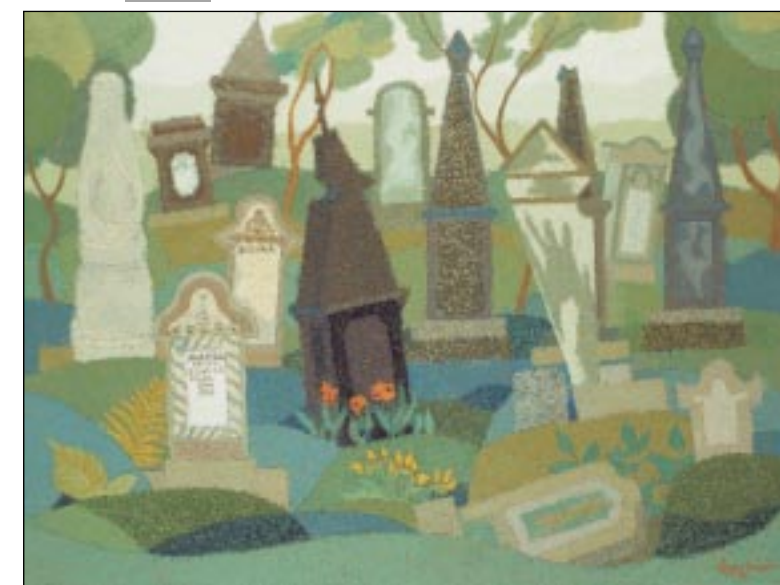
1998 - TEMPLOMBELSŐ - olaj, farost 100x70 cm

1999 - TÉLI ERDÉLYI TÁJ - olaj, farost 70x70 cm

2000 - GYERGYÓI TÁJ III. - olaj, farost 65x70 cm

2001 - BÁNYAI REFORMÁTUS TEMETŐ - olaj, farost 60x80 cm

Égerházi Imre festőművész

Akiről ismert a város

A cikk megjelent 1993. januárjában Hajdúhadházi Hírek-ben

Égerházi Imrét, városunk első díszpolgárát hajdúhadházi műtermében kerestük fel, hogy beszéljünk életéről és munkásságáról.

Rendkívül szívélyesen fogadott bennünket. Amikor beléptünk a szobába egyből megakadt a szemünk a falon látható képeken. Égerházi Imre nagyon szívesen beszélt nekünk e képekről, s a képek kapcsán vallott életéről, művészi hitvallásáról, Hajdúhadházhhoz fűződő viszonyáról.

Hajdúhadházon született, itt járt elemi, majd polgári iskolába.

Nagy szeretettel beszélt itteni tanáiról és diáktársairól. Már gyermekkorában is a rajzolás volt kedvenc szórakozása. Ehhez hozzájárult, hogy elsősztályos tanítójától, Szabó Józseftől egy doboz színes krétát kapott jutalmul. Ezzel a krétával dekorálta hazafelé menet a fehér házfalakat. Tehetsége már ekkor kiderült, mert édesanyja felismerte a személyeket, akiket lerajzolt. S bár első műveiért nem dicséretet, hanem pofonokat kapott, kedve nem ment el a rajzolástól és festéstől, sőt egyre tudatosabban készült arra, hogy festő legyen. Polgári iskolás korában osztálytársnői gyakran kérték, hogy rajzoljon az emlékkönyvükbe.

A polgári iskola befejeztével Pestre szeretett volna kerülni festőiskolába, de édesapja tiltakozott ez ellen. Később is csak akkor békült meg azzal, hogy a fia festő lett, amikor fiának képeit a hajdúhadházi községházán állították ki, hiszen ez többet jelentett neki mintha az ország legnagyobb kiállítótermében látta volna ezeket a képeket.

Így a festészetet napi nyolc óra, hivatali munka mellett tanulta, folytatta. A Debreceni Szabad iskolában Menyhárt József volt a mestere. Az ötvenes évek elejétől indult alkotói pályája. Pályafutása során a hazai kiállítótermeken kívül számos külföldi tárlaton mutatták be műveit Ázsiától Dél-Amerikáig. Ismerik és elismerik Hollandiában, Franciaországban, Finnországban, Svédországban stb. Művészi törekvése

az volt, hogy önálló stílust alakítson ki, olyan képeket fessen, ami csak őrá jellemző. Ahogy ő mondta, minden külföldi kiállítóteremben kritikusan önmagát keresi, hogy alkalmazza-e más is az ő módszerét. Azt tapasztalja, hogy „az ő nyelvét senki sem beszéli!”

Alapvető egyéni alkotói sajátossága a megismert átélő környező valósághoz való ragaszkodás. Így idézi fel képein közvetlen környezetének tájait, épületeit, embereit, a Hortobágy egyhangúsága ellenére gazdag világot, a Hajdúság és Erdély változatos tájait, lakóit.

A hajdúhadházi alkotóházban.

Béres László polgármester átadja a díszpolgári kitüntetést 1992-ben.

Több képének témája kapcsolódik szülővárosához. Beszélgetésünk során többször visszatér Hajdúhadházhhoz fűződő bensőséges viszonyára. Elmesélte, hogy a világ bármely táján járt, ott is Hajdúhadházzra gondolt. Nagy megtiszteltetésnek tartja, hogy a város (akkor még nagyközség) vezetői lehetőséget adtak arra, hogy művészi tevékenységét nyugodt környezetben folytathassa. Bár hívták Hajdúnánásra és Hajdúszoboszlóra is, ahol jobb körülmények között dolgozhatott volna, de ő ragaszkodott településünkhöz. Jogos büszkeséggel adta tudunkra, hogy nem csak az általa vezetett Hortobágyi Alkotótábor résztvevői, hanem számos hazai és külföldi festő valamint közéleti személyiség fordult meg a hajdúhadházi alkotóházban és ismertette meg a város nevét a világgal. Nagy lelkesedéssel beszélt terveiről, újabb festői elképzeléseiről. Ezek közé tartozik, hogy a hajdúk történetét 1896-tól 1990-ig megfesse. Régóta dédelgetett terve, hogy Hajdúhadházon létrejöjjön egy galéria, amelyben helyet kapnának a kortárs festőművészek alko-

A „100 éves az én iskolám” című pannó festése közben

tásai (akik az iránta való tiszteletből gazdagítanák a gyűjteményt). De megtalálható lenne itt a Hajdúhadházzal kapcsolatos irodalmi, néprajzi, népművészeti anyagok kiállítása is. A galéria terve már készen van, csak jobb időkre vár, amikor lesz pénz a megvalósításra. Ezzel akarja meghálálni azt, hogy a város díszpolgárává avatta.

A háromórás beszélgetés során életének sok, kedves kis epizódját felidézte, amelynek során kirajzolódott előttünk egy jó humorú, nyílt, közvetlen ember személyisége. Kívánjuk Égerházi Imrének, hogy még nagyon sokáig itt éljen közöttünk, sikerüljön megvalósítani terveit és sikerüljön öregbíteni hajdúhadház hírnevét.

Bakos Katalin és Mészáros András

Az elkészült Hajdúk I. pannóval, 1988.

Északon a Jézus
80 év 40 kép, 1962-2001